Glas zaveznikov

Leto II - Št. 434

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 5 lir

TRST, sobota 16. novembra 1946

UREDNIŠTVO: Via S. Pellico 8 - Telefon št. 93854 in 94443

OGLASI: Cena za milimeter visine (širina ena kolona): trgovski L. 27, mrtvaški L. 56 (osmrtnice L. 100), objave L. 20, finančni in pravni oglasi L. 45. V vsebini lista (tekstni oglasi) L. 45. Davek ni vštet. Plačljivo vnaprej. Oglase sprejema izključno: S.P.I. Società per la Pubblicità in Italia, Trst, ul. Silvio Pellico st. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke 4 (zaostale L. 8). Rokopisov ne vračamo.

Tajno zasedanje štirih o tržaškem statutu

Zbližanje stališč v pogledu nadzorstva nad policijo

Združene države proti reviziji listine ZN

LONDON, 16. novembra — **Sinoči so se štirje zunanji ministri sestali na tajnem zasedanju. Uspelo jim je, da so zmanjšali razlike v pogledu nadzorstva nad policijo v Trstu. Drugo tajno zasedanje bo danes. Dopisniki pravijo, da je sklep o sklicanju današnjega zasedanja že sam po sebi dobro znamenje. Včerajšnjemu zasedanju je predsedoval francoski predstavnik Couve de Murville, ki si je najbolj prizadeval, da bi dosegli skupni temelj za sporazum. Naprosili so ga, naj pripravi obširno poročilo o položaju.**

Dopisnik britanske radijske družbe Thomas Barman pravi, da je Molotov včeraj napravil nadaljnji korak na poti do kompromisa in da ni nikakega dvoma, da je zdaj bližje stališču zahodnih velesil kot kdaj koli. Pristal je na to, da bi imel guverner pravico veta proti upravnim ukrepom tržaške vlade in proti vsem ukrepom, ki bi jih sprejela zbornica. Vztrajal je še na stališču, da bi mogel imenovati načelnika policije le guverner na priporočilo vlade, pristal pa je, da bi imel guverner končno pravico imenovanja ali odstavitve policijskega načelnika.

Sovjetski minister je popustil tudi v treh drugih točkah, in sicer: policijske sile v Trstu bo nameščal načelnik policije, guverner bo imel pravico odločanja, ako bi nastopile izredne razmere, imel pa bo tudi pravico dajati načelniku policije navodila brez predhodnega posvetovanja z vlado.

Barman dodaja, da je Byrnes izjavil, da sovjetski zunanji minister ni pokazal namena, da bi sprejel vsa priporočila pariške mirovne konference, ki so bila sprejeta z dvotretjinsko večino. Poudaril je, da so zunanji ministri od 59 priporočil pariške konference sprejeli le 6 priporočil in še od teh so 3 nevažna. Splošni vtis, ki vlada po včerajšnji seji v New Yorku pa je, da je upanje na resitev tega vprašanja večje.

Poročevalec italijanskega zunanjega ministrstva je sinoči izjavil, da ugotavlja britanska nota, ki so jo poslali italijanskemu zunanjemu ministrstvu, da preložitev razprave o vprašanju Trsta v Svetu zunanjih ministrov ni v nikaki zvezi z možnostjo neposrednih pogajanj med Jugoslavijo in Italijo. Razpravo so preložili le zaradi postopka. Poročevalec je dejal, da je britanska vlada pripravljena preučiti vsak neposredni italijansko-jugoslovanski sporazum, ki podpira trajni mir in večjo mednarodno ustaljenost. Italija je že sporočila jugoslovanskemu zunanjemu ministru Simiču, da je pripravljena začeti neposredna pogajanja z Jugoslavijo, da pa doslej še ni prejela nikakega odgovora. Poročevalec je dodal, da noti Britanije in Združenih držav, ki podpirata francosko mejno črto, tolmačita to črto kot kompromis italijansko-jugoslovanskih razlik, ki ga ZN lahko revidirajo v primeru neposrednega jugoslovansko-italijanskega sporazuma, če spremembe ne bi bistveno presegale pariških sklepov.

POLITIČNI ODBOR

Na včerajšnjem zasedanju političnega odbora ZN so Združene države kot prva izmed velesil zavzele stališče do revizije pravice veta, ki jo zahtevajo nekatere male države. Izjavo je podal ameriški delegat Tom Connally, ki je izjavil:

«Združene države nasprotujejo vsakemu koraku, ki ga mislijo napraviti v pogledu spremembe listine. Ponovno potrjujemo stališče, na katerega smo se postavili v San Franciscu, da bi smeli pravico veta uporabiti samo v zelo redkih in izrednih primerih.»

Connally je v devetih točkah razložil stališče Združenih držav glede vprašanja veta. Dejal je, da imajo Združene države načelo soglasnosti za načelo največje važnosti za uspeh ZN. Odgovornost, ki jo daje listina velesilam, jim nalaga, da napravijo vse, da bi dosegli sporazum o važnih vprašanjih, za katera je pristojen Varnostni svet. Združene države vztrajajo pri trditvi, da pravica veta nobene države ne more oprostiti temeljnih obvez, ki so ji naložene po določilih listine. Pravila o glasovanju bi morali razjasniti v luči izkustev in praktičnih potreb. Združene države menijo, da bi se moral Varnostni svet sporazumeti zlasti o čim popolnejšem seznamu primerov, kjer pravica veta ne bi bila uporabljiva. Connally je izjavil, da pada odgovornost za uspešno delovanje ZN posebno na stalne člane VS; zlasti oni morajo ostati na višini izjav, ki so jih dali v San Franciscu. Ne smemo domnevati, da bodo stalni člani namerno uporabljali pravico veta, da bi ovirali delo VS. Razvoj žal ni upravičil upov. Connally je dejal, da bi «samovoljna in namerna uporaba» veta v teku časa povzročila razpad ZN. Članstvo v VS ne pomeni nikakega plemenitega naslova, niti privilegijev ali prednosti. Člani VS so zaupniki vseh članov Združenih narodov.

Connally je dejal, da je odgovornost petih zelo velika. Delovanje Sveta doslej ni bilo brezpomembno. Nekateri deli listine pa dokazujejo, da niso ostvarljivi, tako n. pr. čl. 2, ki ga bo treba spremeniti, toda danes še ne vemo, kdaj. Ne smemo torej hiteti. Connally je udaril s pestjo po mizi: «Če ta listina ne bo učinkovita, če njene funkcije ne bodo pravilno izpolnjene, bo ta organizacija končno propadla. Toda ta organizacija ne sme propasti, marveč nadaljevati svojo nalogo.»

Za Connallyjem je v enournem govoru branil pravico veta Višinski. Dejal je, da hočejo koraki nekaterih delegacij razdejati enotnost velesil. Toda kljub ideoloski razliki je enotnost mogoče doseči, ker to zahteva svet. Preprosto ljudstvo je tisto, ki mora s krvjo plačati razdor med velikimi državami. Poizkusi, da bi razbili to enotnost, ne morejo uspeti.

Sovjetska zveza bo vedno podpirala načela in temelje, na katerih sloni sedanja listina.

Višinski je nato omenil «vpitje in brutalne vzdevke» delegatov malih držav, ki zahtevajo revizijo veta ter obširno odgovarjal na avstralske kritike proti Sovjetski zvezi, ker se je desetkrat poslužila veta. Pravico veta je na jaltski konferenci predlagal Roosevelt. Višinski je vprašal tiste, ki hočejo odpraviti veto, s čim ga mislijo nadomestiti. Nato je odgovarjal Nizozemcem, ki so zahtevali odpravo veta v bodočnosti. Vprašal je, zakaj ne zahtevajo odprave že danes ter odgovoril, da zaradi tega, ker se boje, da ne bi propadli.

Neposredni reviziji listine se je upri tudi perujski delegat. Zasedanje so preložili.

POLJSKA IN MIROVNA POGODBA Z NEMČIJO

London, 16. novembra

Po včerajšnjih vesteh iz Londona je poljski zunanji minister Rzymowski, ki vodi poljsko odposlanstvo na glavni skupščini Združenih narodov, 14. novembra izročil štirim zunanjim ministrom noto v kateri Poljska zahteva, da «ji dovolijo, da predloži svoje stališče in se udeleži razpravljanj Sveta zunanjih ministrov o vprašanju osnutka mirovne pogodbe z Nemčijo, na čemer je Poljska zainteresirana».

VOLITVE NA POLJSKEM

Varšava, 16. novembra

Razpis volitev za 19. januar so tu pozdravili kot zelo važen dogodek. Po tukajšnjih vesteh preučujejo komunisti in socialisti revizijo vprašanja vladne oblasti ter sestavljajo končni sporazum. Socialisti predvidevajo pri volitvah večji uspeh ter vztrajajo, da jim dajo večji delež oblasti. Hočejo predsedniško mesto v vladi, čemur pa komunisti baje nasprotujejo.

Funkcionar zunanjega ministrstva je izjavil, da so se na novo pridobljenih ozemljih razen Mikolajczykove vse stranke sporazumele, da bodo na volitvah nastopile kot enotni blok.

V komentarju o volivnem datumu piše komunistični «Glas Ljudu», da v volivni borbi ne bo šlo toliko za obstoj Poljske, kakor za zgradbo države. Osnutek za novo ustavo bodo predložili narodnemu svetu takoj po volitvah.

JUGOSLAVIJA ZADRŽUJE ŠTIRI BRITANSKE VOJAKE

Dunaj, 16. novembra

Britanski uradni krogi na Dunaju so včeraj izjavili, da Jugoslovani še vedno zadržujejo štiri britanske vojake, ki so jih pred štirimi meseci aretirali na avstrijski meji. Izrazili so presenečenje, da jih kljub stalnim pogajanjem še niso izpustili.

KANADSKO OBRAMBNO VPRAŠANJE

Ottawa, 16. novembra

Na zasedanju kanadske zvezne vlade so preučevali vprašanja obrambe. Navzoči so bili poveljniki vojske, mornarice in letalstva. V nasprotju z vestjo, da je bilo na dnevnem redu vprašanje skupne kanadsko-ameriške obrambe arktičnega področja, so prišle iz vladnih krogov vesti, da so obravnavali samo običajna obrambna vprašanja.

V NEDELJO VOLITVE NA FRANCOSKEM PODROČJU

Pariz, 16. novembra

Včeraj so v Parizu uradno objavili, da bodo v nedeljo volitve za začasne ustavodajne zbornice v treh delih francoskega zasedbenega področja v Nemčiji. Ustavodajne zbornice bodo imele posvetovalne funkcije v pogledu začasne vlade področja, tudi kar se tiče preračuna.

„TASS" DEMANTIRA BOMBARDIRANJE ANTUNGA

London, 16. novembra

Sovjetska uradna poročevalska agencija «TASS» je zanikala washingtonske vesti, po katerih naj bi sovjetska letala bombardirala mesto Antung, ki leži na meji med Mandžurijo in Korejo. Mesto Antung, ki je bilo v rokah kitajskih komunistov, so nedavno zasedel vladne čete.

AVSTRALSKA POLITIKA V POGLEDU IZSELJENCEV

Canberra, 16. novembra

V odgovor na vprašanje o problemu izseljevanja iz Vzhodne Evrope je senator Armstrong v imenu avstralskega ministra za vseljevanje Calwella v senata izjavil: «Temeljno načelo vladne politike glede vseljevanja je, da je dopustno sprejeti tujce le v takšnem številu in če pripadajo takšnim kategorijam, da jih je moči hitro vsesati tako, da ostane avstralsko prebivalstvo pretežno britansko. V glavnem bodo dali prednost predvsem emigrantom delavcem, ki so osnovne važnosti za državo in ki jih bo moči hitro zaposliti, ali pa če imajo v Avstraliji osebe, ki so jih pripravljene sprejeti.

ZAKONODAJNI PROGRAM AMERIŠKIH REPUBLIKANCEV

London, 16. novembra

Kakor poroča BBC, so v četrtek zvečer v Washingtonu setavili zakonodajni program republikanske stranke za prihodnji Kongres. Program obsega predloge o 20% znižanju dohodninskega davka o čimprejšnji ukinitvi vladnega nadzorstva in o zmanjšanju izrednih oblasti, ki jih je podelil upravi posebni zakon. Ta program je delo izvršnega odbora predstavniške zbornice, ki se je zdaj sestal prvič po republikanski zmagi.

Dopisnik «BBC» javlja iz Washingtona, da potrjuje program predvidevanja, po katerih naj bi novi republikanski Kongres sprejel znižanje državnih izdatkov in zmanjšal oblast uprave, ki je doslej vladala s pomočjo nujnostnih ukrepov.

ŽIVČNA VOJNA V PALESTINI

London, 16. novembra

Po vesteh iz Jeruzalema so teroristi znova začeli živčno vojno proti palestinski policiji. Včeraj so ji poslali opozorila, da so minirali javne zgradbe, med njimi stolnico sv. Jurija.

Bevin in Byrnes preučujeta vprašanje prehrane

Položaj Velike Britanije ne kaže znatnega izboljšanja

WASHINGTON, 16. novembra — Po verodostojnih washingtonskih diplomatskih virih razpravljata Bevin in Byrnes o svetovnem prehranjevalnem vprašanju. Državnika sta preučila vprašanje racioniranja v Veliki Britaniji v zvezi z odgovornostjo te države po vsem svetu. Bevin je omenil, da prehranjevalni položaj Britanije ne kaže nobenega znatnega znaka izboljšanja niti za bodočnost, zaradi česar je britanska vlada zelo zaskrbljena.

Prekinitev dobav iz Amerike je poslabšala položaj v Indiji in na britanskem zasedbenem področju Nemčije. Bevin je zaprosil za podatke o količini živil, ki bi jih USA prihodnje leto lahko dobavile tujim državam.

Menijo, da anglo-ameriška razpravljanja o trenotni prehranjevalni krizi na britanskem področju zadovoljivo napredujejo. Morala bodo dovesti do izrednega sporazuma, da preprečijo popolno katastrofo na britanskem področju. Vrhovni poveljnik britanskega področja letalski maršal sir Sholto Douglas je včeraj izjavil, da so Američani obljubili pomoč in da bodo v 14 dneh položaj izboljšali. Sporazum z Američani bi preprečil, da bi v prihodnjih dveh mesecih izbruhnila kriza. Takrat bodo namreč izčrpana skladišča domačega žita. Dodal je, da bo verjetno prišlo tudi do novega sporazuma s Sovjeti glede preskrbe z žitom. Po sedanjem sporazumu s Sovjeti, na podlagi katerega je prišlo v sredo v Hamburg 500 ton žita, bo morala Sovjetska zveza ali pa sovjetsko področje v zameno za jeklo preskrbeti 50 tisoč ton žita.

Po vesteh agencije «Reuter» so nemški funkcionarji v Kölnu včeraj izjavili, da ni razloga za paniko zaradi prehranjevalnega položaja. Moke za kruh imajo za dva dni in pol. Isto velja tudi za porensko Westfalsko.

Minister za britansko upravo v Nemčiji John Hynd je v odgovoru na nekatere Edenove kritike v četrtek v spodnji zbornici izjavil, da so razlogi za upanje, da bodo do konca tega meseca za 80% prebivalstva britanskega področja obdržali dnevni povišek 150 kalorij. Medtem pa upa, da bo prišlo do sporazuma z ameriškimi oblastmi, da prebredejo prehranjevalno stisko. Krajevne težave pa se bodo morda še nadaljevale, dokler ne bodo imeli v Nemčiji razpoložljivih zalog vsaj za 6 ali 7 tednov. Hynd je odgovoril tudi na Edenovo vprašanje, zakaj so zaloge na britanskem področju tako majhne. Dejal je, da je to zaradi pičlega dovoza. V prakso uvajajo sporazum, ki ga je marca z Združenimi državami sklenil Herbert Morrison. Ta sporazum o sodelovanju britanskega in ameriškega področja bodo verjetno začeli polno izvajati, čim se bo o tem sporazumela washingtonska konferenca.

Prehranjevalne težave so nastopile tudi na francoskem področju. Radio Koblenz je javil, da so z včerajšnjim dnem na omenjenem področju obrok kruha zmanjšali od 300 na 200 g dnevno.

ACHESON ODGOVARJA

DEAN G. ACHESON

Združene države so povsod protestirale

Washington, 16. novembra

Vršilec dolžnosti ameriškega zunanjega ministra Acheson je včeraj na tiskovni konferenci izjavil, da temelji zanimanje Združenih držav za volitve na Poljskem, v Grčiji ter Romuniji na obveznostih, ki izhajajo iz jaltskega, potsdamskega in moskovskih sporazumov. Acheson je dal to izjavo na vprašanje, iz kakšnih razlogov naj bi Združene države odločno protestirale zaradi volitev na Poljskem, v Bolgariji in Romuniji, ne da bi istočasno protestirale glede Grčije in Španije. Acheson je nato prebral nekaj izjav in omenjenih sporazumov, kjer so se tri velesile obvezale, da bodo pomagale osvobojenim narodom rešiti njihova politična in gospodarska vprašanja z demokratskimi metodami in v katerih posebno poudarjajo potrebo po svobodnih volitvah. Acheson je izjavil, da je skušala Amerika opozoriti prizadete vlade na dejstvo, da določil teh sporazumov ne izvajajo. Dejal je, da so Združene države povsod, kjer so to opazile, protestirale ter istocasno o tem obvestile tudi Veliko Britanijo in Sovjetsko zvezo.

Glede Španije je Acheson dejal, da so Združene države iznesle svoje stališče v San Franciscu, Potsdamu in pred Združenimi narodi. Združene države odklanjajo Francov režim in nimajo za primerno, da bi Španija postala članica ZN, vendar pa je na španskemu narodu, da spremeni položaj.

Glede Grčije je izjavil, da so Združene države skupno z Veliko Britanijo in Francijo na zahtevo grske vlade poslale opazovalce k volitvam. Sovjetska zveza vabila ni sprejela. Ameriška misija je sodelovala pri volitvah, pregledu novih volivnih imenikov za plebiscit in plebiscitu samemu. Zdaj pripravlja poročilo.

Na vprašanja o pariških glasovih, po katerih naj bi bilo verjetno, da bodo Združene države prekinile odnosaje z Romunijo, ker ni upoštevala ameriških nas vetov glede bodočih volitev, je Acheson izjavil, da so te govorice povsem neutemeljene.

DEMANTI O ARETACIJI KOSTE LULČEVA

Sofija, 16. novembra

Bolgarska poročevalska agencija je včeraj demantirala izjavo, ki jo je podal v britanski spodnji zbornici podtajnik za zunanje zadeve major C. P. Mayhew, po kateri naj bi aretirali opozicionalnega voditelja bolgarske socialistične stranke Kosto Lulčeva.

Nenapovedana vojna komunistov proti državi

Grčija bo predložila „vmešavanje" sosednjih držav Varnostnemu svetu

ATENE, 16. novembra — Poročevalec grškega zunanjega ministrstva je včeraj izjavil, da pripravlja vlada dokazilno gradivo o «vmešavanju» sosednjih držav v delovanje upornikov. Gradivo bodo predložili Varnostnemu svetu Združenih narodov in štirim velesilam s pozivom, da izvedejo izčrpno preiskavo na obeh straneh grške severne meje. Vlada je v četrtek zvečer povabila politične voditelje, katerim so podali poročilo o položaju v «upornIškem predelu» v severni Grčiji, kjer se je položaj ob koncu preteklega tedna občutno poslabšal.

Poročilo sta podala načelnik glavnega stana general Spilitopoulos in glavni guverner Makedonije Rodopoulos, ki sta govorila dve uri. Vojni minister Dragoumis je zbranim izjavil: «Z vojaškega stališča je vlada gospodar položaja. Zadnji dogodki v severni Grčiji dokazujejo, da guerillska vojna narašča; imamo dokaze, da prihajajo nekateri uporniki z ozemlja sosednjih držav.»

Glavni guverner Makedonije je včeraj odpotoval nazaj v Solun; spremljala sta ga namestnik vojnega ministra Vourdombas in general Spilitopoulos, ki bosta na licu mesta preučila položaj.

V grških vojaških krogih izjavljajo, da imajo naraščajočo delavnost guerillcev v severni Grčiji, zlasti pa ob meji v Makedoniji, za «nenapovedano vojno komunistov proti državi».

Povod gornji politični aktivnosti je dal zlasti napad na grško vas Skrad v Makedoniji. Bitka se je pričela v sredo zjutraj in se končala v četrtek opoldne, ko so prispela na področje ojačenja iz Soluna, ki so zavzela prednje postojanke. Včerajšnje poročilo načelnika grškega glavnega stana ministrskemu predsedniku Tsaldarisu zatrjuje, da je 300 napadalcev od celokupnega števila okoli 200, prišlo z jugoslovanskega ozemlja. Poročilo pravi tudi, da so se nekateri napadalci nato «pod zaščito ognja jugoslovanskih vojakov umaknili v Jugoslavijo». Isto pravi tudi poročilo iz Soluna, ki ugotavlja, da so «jugoslovanski vojaki začeli močno streljati proti grškim vojakom, ko so se uporniki umikali in so na ta način krili upornike».

Po četrtkovih vojaških poročilih so nato, kot smo že kratko poročali včeraj, grške čete zasedle Skrad. Po istih poročilih so «uporniki» močno napadli tudi postojanki Phanos in Archangelos v bližini meje.

Poročila večernega grškega tiska pravijo, da so «uporniki» pred napadom pretrgali telefonske zveze in presekali cesto med Skradom in Azioupolisom. Neki tovorni avtomobil, ki je vozil vojake, je naletel na mino.

Ministrski predsednik Tsaldaris, ki je komentiral napad na Skrad, je dejal: «Zadnje čase imamo izrazite primere napadov na čete grške vlade; ti napadi se vlečejo od Trakije do Jadranskega morja ter se vedno dogajajo v bližini meje. Napad na Skrad je bilo najbolj divjaško nazije.

Grški državni uslužbenci so sklenili, da bodo preklicali stavko, ki bi morala trajati 48 ur in s katero so hoteli opozoriti na svoje zahteve po izboljšanju finančnega položaja. Preklicali so jo zaradi poziva ministrskega predsednika Tsaldariza, ki je izjavil, da ne bi bilo primerno povečavati mučnoti položaja, ki je nastal zaradi bojev v severni Grčiji.

Bivši grški zunanji minister Sophianopoulos, ki se trenotno mudi v Londonu, je dovolil «Reuterjevemu» diplomatskemu dopisniku razgovor, v teku katerega ja odkrito izjavil, da je namen njegovega sedanjega obiska v Londonu prebuditi zanimanje javnosti za težki grški položaj in dobiti moralno podporo Velike Britanije za sestavo koalicijske vlade, ki edina lahko prepreči sedanje padanje v nesrečo.

Po zadnjih vesteh je vas Skrad porušena, prebivalci, in sicer žene, otroci ter starci pa pobiti. Po včerajšnjih vesteh se spopadi v okolici Skrada nadaljujejo.

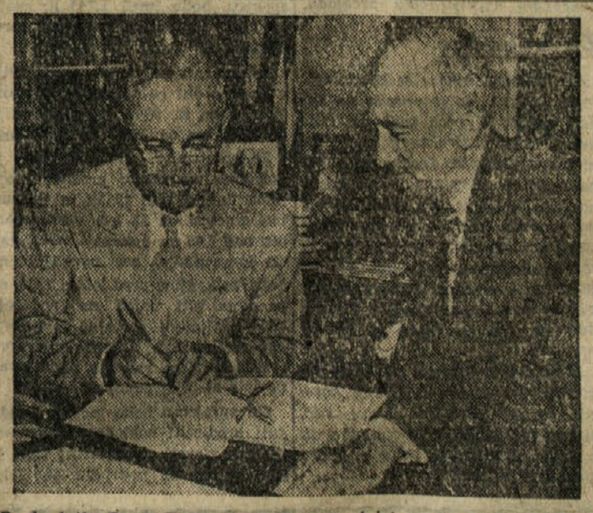

Predsednik Harry Truman in zunanji minister James Byrnes se posvetujeta pred sestankom Združenih narodov o stališčih, ki jih bo zavzela Amerika.

Thorez bi podpisal

Odnos Francije do Britanije v odvisnosti od nemškega vprašanja

PARIZ, 16. novembra — Francoski komunistični voditelj Laurice Thorez je takoj po objavi sporočila, s katerim je komunistična stranka zahtevala predsedstvo bodoče francoske vlade, dal «Reuterjevemu» dopisniku v Parizu izjavo, v kateri je dejal: «Jaz bi jutri podpisal zavezništvo z Veliko Britanijo, če bi lahko dosegli rešitev nemškega vprašanja, ki bi nam nudila pametno zadovoljitev.

«Potrebujemo varnost in vojno odškodnino. Do vseh zaveznikov gojimo iste občutke hvaležnosti in nočemo med njimi izbirati. Njihova zveza je za nas bistvena. Kritiziramo anglosaško zadržanje do Nemčije, ker bi obnovitev Nemčije na način, kot si predstavljajo oni, pomenila novo nemško gospodstvo. Naši sovjetski prijatelji pravijo: «Medzavezniško nadzorstvo nad Porurjem» — mi pa pravimo: «Internacionalizacija Porurja»; zaradi tega moramo najti formulo sporazuma.»

Ko ga je dopisnik vprašal, kaj razume pod varnostjo, je Thorez odvrnil: «To pomeni ustroj popolnega nadzorstva nad Porurjem in podaljšanje zasedbe Nemčije, enako pa tudi likvidacijo fašizma, dejansko razorožitev Nemčije ter gospodarsko zvezo Francije in Posarja.»

V pogledu vojne odškodnine je Thorez izjavil: «Doseči moramo vojno odškodnino v največji možni meri. Premog je bistveni del vojne odškodnine. Enostavno ne moremo razumeti Britancev, ki nam odrekajo večje pošiljke premoga iz Porurja.»

«Reuterjev» dopisnik pravi, da je omenil Thorezu, da britanski strokovnjaki zatrjujejo, da je rešitev v znatni meri odvisna od obnovitve opreme porurskih rudnikov. Thorez je odvrnil: «Ponudili smo, da pošljemo francoske tehnike, ki bi prispevali k povečanju proizvodnje. Ne mislimo, da so naši tehniki boljši od britanskih, menimo pa, da bi zgrabili celotno vprašanje z drugega stališča. Menimo, da so Britanci preveč popustljivi do Nemcev, medtem ko bi jih morali k delu prisiliti.»

Thorez je odločno zanikoval glasove, naj bi nekateri komunistični ministri ovirali francosko-britanska trgovinska pogajanja ter je dejal, da so bili vedno naklonjeni čim večji razširitvi trgovinskega prometa v obojestransko korist obeh držav.

V pogledu francoskih notranjih vprašanj je Thorez dejal: «Želimo takšno vlado, v kateri bo mesto za vsakogar, ki hoče delati za obnovo Francije. Ne gre za vlado ene stranke, marveč za vlado Francije.» Ko ga je dopisnik vprašal o sklepu njegove stranke, da se združi v novo koalicijo, v kateri bi bilo tudi ljudsko republikansko gibanje, ki ga vodi Bidault, je Thorez odgovoril, da komunisti niso izločili nikogar. Nato je komentiral komunistični volivni uspeh in dejal: «V Franciji je močna struja v korist komunistične stranke.»

Bevin je poslal voditeljem delegacij Združenih držav, Kitajske, Francije in Sovjetske zveze pismo, v katerem svetuje, da bi sklicali sestanek petih velesil, na katerem bi razpravljali o vprašanju veta. Prva reakcija voditeljev delegacij na ta predlog je bila baje ugodna. Bevin ne predvideva nikakega razpravljanja o popravi listine. Pričakujejo, da bi razpravljali o nekakem «izvršnem zakoniku», v katerem naj bi bile navedene okoliščine, kdaj je mogoče in kdaj ni mogoče uporabiti veta.

Newyorški dopisniki poročajo danes, da se je optimizem o sprejemu Bevinovega predloga izkazal kot upravičen. Vsi zunanji ministri so na predlog pristali. Konferenca se bo verjetno pričela v ponedeljek.

ODBOR ZA ZAUPNO UPRAVO

V odboru za zaupno upravo je ameriška delegacija izjavila, da nasprotuje zahtevi Južnoafriške zveze po priključitvi jugozahodne Afrike, ki jo je Južna Afrika doslej upravljala kot mandat. Izjavo je podal ameriški delegat John Foster Dulles. Izjava je vsebovala tudi zahtevo, da jo vključijo v uradni zapisnik odbora za zaupno upravo.

Na predlog sovjetskega delegata Novikova je odbor ZN za zaupno upravo sklenil, da bodo odslej zasedenje tega odbora javna.

Voditeljica indijske delegacije pri ZN gospa Pandit Vijaja Lakšmi se je včeraj v socialnem odboru ZN uprla danskemu predlogu, ki so ga podprle vse države članice ZN, po katerem bi ženam podelili enake politične pravice. Zahtevala je, naj črtajo iz besedila «politične».

Varnostni svet je včeraj na dosedanjem najkrajšem zasedanju odobril poročile odbora izvedencev o pogojih, pod katerimi bo Švica lahko sodelovala pri statutu mednarodnega sodišča. Predsednik odbora Cadogan je po poročilu vprašal, če bi hotel kdo kaj pripomniti. Gromiko je gledal v strop, drugi člani pa so se igrali s svinčnikom. Poročilo se nato sprejeli ter zasedanje prekinili.

VESTI V 1 STAVKU

Ameriška politična misija je včeraj na krovu ameriške ladje zapustila Albanijo; v zadnjih mesecih je zbrala podatke, ki so v zvezi z morebitnim ameriškim priznanjem albanske vlade.

— V Indiji se je položaj izboljšal; pripetil se ni nikak incident.

— Po prestolnem govoru transjordanskega kralja Abdulaha, v katerem je izjavil, da si želi zvezo z Irakom ali katero koli drugo državo članico Arabske zveze, so zbornici predložili novo ustavo: dedna monarhija, enakost državljanov vseh verozipovedi in jezikov, osebna svoboda, državna vera muslimanska, uradni jezik arabski, kralj ne more niti uvesti niti ukiniti zakonov brez pristanka vlade.

— Ameriško zunanje ministrstvo je izrazilo dvom, če bodo republikanci podpirali gospodarske vidike njegove zunanje politike, ko je obvestilo 18 držav o namenu, da se pogaja o medsebojnih tarifah po sporazumih, ki so bili sklenjeni preteklo pomlad.

— Obiskal je avstrijski politični predstavnik v Moskvi Waldbrunner.

KITAJSKI KOMUNISTI NOČEJO SODELOVATI

London, 16. novembra

Včeraj se je sestala v Nankingu kitajska narodna zbornica, da bi sprejela novo ustavo, ki bi napravila konec vladi ene same stranke (Kuomintanga). Komunisti pa so odklonili sodelovanje v zbornici ter objavili, da se bo čez nekaj dni njihova delegacija iz Nankingu vrnila v komunistično prestolnico Yenan. V kitajski prestolnici bo ostala le majhna skupina za zvezo.

Začudenje v Londonu zaradi albanskega zadržanja

Protest Združenim narodom in priznanje Giralove vlade

LONDON, 16. novembra — Londonski uradni krogi so izrazili začudenje, da je Albanija poslala Združenim narodom dva ugovora zaradi britanskega čiščenja min v Krfskem prelivu. V Londonu je vzbudilo začudenje, da nevarnosti za britanske vojne ladje niso predstavljale plavajoče mine (ki jih nosi tok), marveč minsko polje, katerega so namenoma položili — kot se zdi — po prvem čiščenju preliva, leta 1944 in 1945.

Ali bo Velika Britanija napravila v zvezi z nedavnim čiščenjem min diplomatske korake, je odvisno od poročila admiralitete, ki preučuje dve izmed 22 min, ki so jih razstrelili pri čiščenju.

Konservativni «Yorkshire Post» je včeraj zaradi gornjega vprašanja silovito napadel albansko vlado. Navedel je incident, ko so albanske obalne baterije streljale na dve britanski križarki, trčenje dveh britanskih rusilcev na mine ob albanski obali in končno albanski protest Združenim narodom, ker je britanska mornarica očistila mine. List pravi: «Ali so Albanci mislili, da bomo mirno pustili, da bodo ob albanski obali pobijali naše mornarje? Kolikor je znano, Albanija ni v vojnem stanju z nobeno državo. Ni objavila, da misli položiti mine v Krfskem prelivu. Kljub temu so bile nekatere ladje hudo poškodovane in v albanskih vodah, prav vzdolž priznane mednarodne vodne poti je izgubilo življenje več ljudi. Kdo je položil te mine in zakaj?» List navaja nato incidente ob grsko-albanski meji ter zaključuje: «Ti incidenti nas nujno spominjajo na metode, ki so jih med špansko državljansko vojno uporabljale fašistične države. Albanski protesti so skrajno nesramni in zlobni.»

«Tanjug» poroča, da je albanska vlada priznala spansko republikansko vlado Joséja Girala.

NEVŠEČNOST S KONZUMNIMI ZADRUGAMI V ZSSR

London, 16. novembra

Delovanje osrednjega urada sovjetskih konzumnih društev je še vedno predmet, ki mu posvečajo v Sovjetski zvezi največjo pozornost. Moskovska radijska postaja je objavila, da moskovski tisk obširno poroča o razgovoru s predsednikom omenjenega urada Hohlovom, ki se je pritožil, da konzumna društva ne izpolnjujejo zadovoljivo temeljnih dolžnosti, da bi organizirale izmenjavo blaga med mestom in pokrajino. Hohlov je dejal: «Zadruge so prenehale z organiziranjem izmenjav ter se omejujejo le na nakazovanje blaga.»

Tisk vzpodbuja vse konzumne organizacije, naj vzpostavijo pri svojih izvršilnih organih in komisijskih konzumnih društvih red, naj uvedejo redne odnošaje med volivnimi organi in volivci ter skrbno nadzorujejo imovino zadrug pred razmetavanjem in tatvinami.

KOMISIJA ZA UNIČENJE NEMŠKE VOJNE INDUSTRIJE

London, 16. novembra

Včeraj so v Londonu objavili, da bodo ustanovili posebno komisijo štirih velesil, ki bo nadzirala uničenje in razstavitev nemške vojne industrije. Komisija bo začela poslovati v prihodnjih 10 dneh.

VRNITEV KOMUNISTOV V BELGIJSKO VLADO

Bruselj, 16. novembra

Štirje komunistični ministri, ki so izstopili iz belgijske koalicijske vlade, so prictali, da se spet vrnejo. Do te odločitve je prišlo po sklepu socialističnega poslanca Ternanda Brunfauta, da prepusti svoje mesto podpredsednika v poslanski zbornici predsedniku komunistične stranke Julienu Lahautu, katerega kandidaturo na podpredsedniško mesto so v torek zavrnili.

Menijo, da bo začasna Huysmannova ministrska koalicija, v kateri so socialisti, komunisti in liberalci in ki traja že tri mesece, prenehala v 15 dneh, ko bo imela Belgija prve občinske volitve po koncu vojne.

GOSPODARSTVO

V Nankingu so podpisale Združene države in Kitajska obširen trgovinski sporazum. V splošnem temelji pogodba na načelu vzajemnosti; potrjuje sporazum o miru, prijateljstvu in trgovini iz leta 1844, ki je bil celo stoletje osnova prisrčnih stikov med Združenimi državami in Kitajsko.

Zastopniki švedske vlade so sklenili trgovinski sporazum z zastopniki britanskega in ameriškega področja v Berlinu. Švedski poslovni ljudje bodo odslej dalje lahko potovali na obe področji in tam sklepali zadevne trgovinske pogodbe. Švedska bo uvažala kalcij, fotografske aparate, različne instrumente, igrače, izvažala pa bo nafto, papir, oblačila in kemijske proizvode. Švedske banke so pripravljene podeljevati kredite za finansiranje švedskih izvozov v Nenčijo.

Poročila iz Švice pravijo, da doživljajo tam dobo neneravne blagnje ali «booma», kakor to imenujejo Američani; kljub temu pa so vznemirjeni zaradi nevarnosti, ki lahko nastanejo iz tega. Ob koncu vojne je začela švicarska industrija delati s polno paro, da bi lahko zadostila naročilom iz tujine. Prvo alarmno znamenja za nevarnost je bilo nenadno, a občutno pomanjkanje delovnih sil, zlasti v poljedelstvu. Vendar prevladuje mnenje, da gre «boom» že proti koncu in da bosta v letu 1947 Velika Britanija in Združene države spet spcsobni, da bosta delali aktivno konkurenco na industrijskem trgu.

Po enotedenskih pogajanjih so na Dunaju podpisali trgovinski sporazum med Avstrijo in Belgijo, na osnovi katerega bo Avstrija dobila živila, katera zelo nujno potrebuje. Sporazum predvideva za prva leta izmenjavo blaga v vrednosti 300.000 belgijskih frankov.

Nemški poslovni ljudje lahko zdaj prehajajo meje zasedbenih področij, če poveljnik prebivališčnega področja dovoli potovanje. Nove «trgovinske propustnice» pa ne smejo služiti za spremembo bivališč.

ŽENSKI KOTIČEK

Obleka in jopič iz enakega volnenega blaga

Pri Indijcih so dihalne vaje verski obred

Morebiti ste videli v filskem tedniku indijskega voditelja Gandija, ko prihaja na konferenco oprt na svoji dve kčerki? Slika je bila tako očarljiva, da vas bo gotovo zanimalo, odkod imajo indijske žene toliko miline in vendar samozavesti, tako skladne in popolne gibe. Omeniti je treba, da nosijo sandale brez pet, kar daje hoji posebno mirno gotovost in dostojanstvenost. To pa še ni vse. Glavni vir njihovega ravnotežja izhaja iz posebnega verskega obreda: mladi Indijci gojijo kult dihalnih vaj.

Indija ni takšna, kot si jo ljudje večkrat predstavljajo: dežela tigrov, maharadž, tajinstvenih pripovedk in pravljičnih princev, pa tudi ne samo dežela pomanjkanja in bojev, kot jo slikajo drugi. Indija je zibel ene izmed najstarejših kultur ter verske filozofije, ki ji jo zavidajo tudi moderni misleci. Nimam namena pripovedovati vam zgodbe o Indiji, povedati hočem le, kako je razvoj naroda povezan z verskimi običaji in božanstvi.

Hinduizem je vera, točneje povedano doktrina, katere zapovedi segajo v dobo dve stoletji pred Kristusom. Duhovniki te vere se imenujejo yogiji in poučujejo sledeči nauk: z dihalnimi vajami dosežete popolno obvladovanje življenske sile. Za yogije je pravilno dihanje vir moči in aktivnosti človekovega duha. Vsak dih zbudi v človeškem telesu življne centre, ki upravljajo z našimi močmi.

Budisti delijo dihalne vaje na tri vrste: navadne, srednje in višje stopnje. Po izročilih zgodovinarjev lahko zahodnjaki izvajamo samo vaje prve stopnje. Tudi te vsebujejo tri različne vaje.

1. Sedite na tla, vzravnajte hrbet, globoko vdihnite in nato izdihnite ter pri tem izgovarjajte kakršno koli ime ali besedo. Za Indijce je ta vaja verski obred in svela beseda je «Amu». «Izgovorite izbrano besedo ritmično v skladu s sapo, ki jo zajamete ali izdihnete — pravijo Indijci — in opazili boste, kako bo ta ritem preveval vse telo.» Po nekaj mesecih podobnih vaj lahko ugotovite uravnovešenje telesa in umirjenost duha. Lahko boste mirno premišljevali in hladno presojali, kar je prav v naših razrvanih časih ljudem tako potrebno.

2. S palcem zatisnite desno nosnico in skušajte vdihniti čim več zraka skozi levo. Ko ste vdihnili, takoj zatisnite levo nosnico in izdihnite skozi desno. Menjaje vajo večkrat ponovite!

3. Tretja vaja je podobna drugi, le da morate zadržati zrak med vdihom in izdihom delj časa. Vdihavajte dve sekundi, zadržite zrak osem sekund in izdihavajte štiri sekunde. Če izdržite, lahko čas tudi podaljšujete. Yogiji izdrže celo do dvajset sekund za vdihavanje, zadržijo zrak osemdeset sekund in izdih traja štirideset sekund.

Po mišljenju yogijev gre zrak do centralnega živčevja, kjer vpliva na telesne funkcije kot n. pr. na prebavo, delovanje žlez in krvni obtok. Če so vse telesne funkcije normalne, je lažje obvladovanje telesa, čutov in dejanj. Brez dihalnih vaj zanje popolnost ni mogoča, ker pravijo, da telo ni sproščeno.

Brez dvoma ima čar indijskih žena še druge in morebiti globlje vzroke. Vendar se mi je zdelo zanimivo omeniti nam vsem znane dihalne vaje, na katere ne polagamo velike važnosti, ki pa so pri Indijcih tako visoko cenjene.

Zlasti za žene, ki sede ves dan v uradih, šolah in vse tiste, ki se malo gibljejo na svežem zraku, so jutranje dihalne vaje potrebne. Pet minut prej se ločite od tople postelje — vem, da je to posebno težko — in pri odprtem oknu izvedite nekaj dihalnih vaj. Sveži zrak prečisti pljuča in ves dan se boste počutili bolj svež. Tudi utrdimo se na ta način in izognemo marsikakšnemu neprijetnemu prehladu.

Za kuharice

Za hladnejše dneve se bo prilegla topla juha, ki jo pripravite na sledeči način: V vreli vodi raztopite nekaj kock ekstrakta goveje juhe in v njej kuhajte drobno nasekljano različno zelenjavo in na kocke narezan krompir. Ko sta zelenjava in krompir mehka, ju pretlačite skozi sito. Medtem dušite na vroči masti drobno nasekljano zeleno, korenino peteršilja in korenja ter z žlico nasekljane opečene slanine dodajte juhi, ki mora še enkrat prevreti.

Z opečenim kruhom ponudite tudi naslednjo juho: Skuhajte korenje in ga pretlačite skozi sito. Mezgo razredčite z govejo juho ali z juho, ki jo pripravite s kocko ekstrakta in prevrite.

TRŽAŠKA KRONIKA

Seja pokrajinskega sveta

Občina bo razpisala natečaj
Problem hotelov
Zimska podpora

Po odobritvi zapisnika zadnje seje pokrajinskega sveta, je dal odv. Tromba, ki je predsedoval namesto inž. Gandusia, besedo poročevalcem. Gospodična Monti je poročala o potrebi po spremembi sedanjega pravilnika dobrodelne ustanove Caccia-Burlo-Garofolo, kjer b imorali število svetovalcev upravnega sveta spremeniti s 7 na 5. Po dolgotrajnem razpravljanju so predlog odobrili.

Glede na ureditev začasnega osebja občine je pokrajinski svet odobril natečaj s katerim bo občina rapisala 365 stalnih mest, kjer bo 10% rezervirano za povratnike, vojne invalide in vojne vdove.

Živahno razpravljanje je bilo glede problema hotelov. Tako so pri polkovniku Robertsonu skušali doseči preklic zasege hotela Metropol.

Med slučajnostmi je svetnik Suban predočil, da je zdaj 3000 lir, ki so jih imeli v načrtu kot zimsko podporo (ki nadomešča italijansko premijo «Republike»), že izgubilo svojo vrednost, ki so jo imele pred tremi meseci. Odobrili so tudi predlog, naj pokrajinski predsednik posreduje pri Zavezniški vojaški upravi, da bi šolsko poslopje v ulici Ruggero Manna, ki bo kmalu razpoložljivo, vrnili redni uporabi.

Gospodična Monti je prosila, naj pozrednjejo, da bi otroci prenehali prodajali cigarete v javnih ulicah.

Odvetnik Puecher je sporočil, da je uprava občine sklenila pogodbe za nakup 120.000 metrskih stotov drv, ki jih bodo stavili na razpolago ustanovam in zasebnikom. Prvega decembra bo občina razdelila prebivalstvu drv v količinci 5 stotov na osebo. Pristavil je, da so v teku pogajanja za dobavo drv iz osrednje Italije.

500 vagonov

za odvoz soli iz Trsta na Češkoslovaško

Glavno ravnateljstvo češkoslovaških državnih železnic bo v Trst poslalo 500 železniških tovornih vagonov, na katere bodo natovorili sol, ki bo v najbližji bodočnosti pripeljana v tržaško pristanišče. Poleg soli je v tržaških skladiščih pripravljenega mnogo drugega blaga, ki čaka na prevoz na Češkoslovaško.

PREHRANA

Vsi prodajalci racioniranih predmetov morajo v teku današnjega dneva oddati na Prehranjevalnem zavodu odrezke za olje, testenine, belo moko, mleko in jajca v prahu.

Spremenba ukinitve ELEKTRIČNEGA TOKA OB NEDELJAH

Okrožni ukaz, ki bo stopil v veljavo prihodnjo nedeljo, določa, da bodo ob nedeljah ukinili električni tok popoldne namesto zjutraj, da ne bi ovirali verskih opravil.

Doslej so ukinjali ob nedeljah dobavo električnega toka za tri ure od 8.30 naprej, odslej pa jo bodo ukinili od 13.30 do 16.30 ure popoldne.

Urad za javno pomoč NE DAJE NEPOSREDNE POMOČI

Urad za javno pomoč ZVU je izjavil, da ne more upoštevati prošenj za neposredno pomoč zasebnikom ali organizacijam. Nadalje je pripomnil, da je več dobro znanih krajevnih ustanov s temi cilji.

«Številne prošnje — pravi izjava — v vedno večjem številu pošiljajo uradu za javno pomoč zasebniki in organizacije za nakazilo živil, obleke, odej, obutve i. t. d. Imenovani urad ne nakazuje podpor neposredno javnosti.

Javnosti so dobro znane krajevne ustanove, ki se bavijo z razdeljevanjem. Zato na uradu ZVU za javno pomoč ne bodo upoštevali posameznih prošenj.

Prav tako urad ne bo sprejemal prošenj za zaposlitev.»

Slikarska razstava Zorana Mušiča

V tržaški galeriji v drevoredu XX. Septembra bodo danes odprli novo razstavo slik: tržaškemu občinstvu se bosta predstavila slovenski rojak Zoran Mušič in gdč. Cadorincva iz Benetk. Zoran Mušič bo razstavil v glavnem svoja najnovejša dela. Otvoritev razstave bo ob 17.30 uri.

Vabilo na občni zbor KMETIJSKEGA KONZORCIJA

Kmetijski konzorcij za tržaško pokrajino obvešča vse svoje člane da bo imel v smislu Razglasa št. 46 B ZVU občni zbor, in sicer 29. t. m. ob 10. uri dopoldne v ulici Mazzini št. 6.

Vsi člani so vabljeni, da se občnega zbora polnostevilno udeleže.

Novi sportni list

V ponedeljek 18. novembra bo izšla v Trstu prva številka sportnega lista «La Gazzetta dello Sport» v izdaji za Juljisko krajino.

List bo izdajal «Stabilimento Tipografico Triestino» ter bo izhajal na štirih straneh, in sicer vsak ponedeljek. Poleg italijanskih in mednarodnih sportnih novic bo list objavljal dve strani sportnih novic iz Juljiske krajine in Benečije.

REDNO POROTNO SODIŠČE

Morilec Coverlizze in Rose obsojen na dvajset let zapora

Včeraj so zaključili pred rednim porotnim sodiščem razpravo proti Emiliju Biloslavu iz Podgore v Istri, bivšemu članu civilne policije, obtoženu dvojnega umora zaradi neznatnih vzrokov. Žrtvi sta bili Giuseppe Coverlizza in Mario Rosa; obe sta izgubili življenje 16. decembra 1945 v neki krčmi v ulici svetega Mavricija.

Razprava se je pričela ob 9 uri; sodišče je spoznalo Biloslava krivega dvojnega umora in ga, upoštevaje delno slaboumnost, obsodilo na dvajset let zapora, na prepoved izvrševanja vseh javnih služb, povrnitev škode oškodovancem in tri leta pridržanja v zaprtem zavodu po prestani kazni.

Obtoženec je pričal o večeru, ko je zagrešil dejanje. Preden je vstopil v krčmo v ulici sv. Mavricija, je ustavil v neki drugi gostilni, kjer je spil več kozarcev vina. V gostilni je našel nekega Juriševiča, z njim je odšel v krčmo v ulici sv. Mavricija, ki je bila nabito polna. Nekaj oseb je pelo strankino himno, ki je v tem trenotku povzročila nejevoljo nekega zaveznškega vojaka. Nastala je zmeda in on, je izjavil obtoženec, je posegel v prerekanje in pretepanje.

Nato so zaslišali 13 prič. Lastnica gostilne Angela Padovanova in njen mož sta povedala, da je Juriševič, ki je bil pijan, povzročil nekoliko zmede in so ga nato skupno z agentom postavili pred vrata. Biloslavo pa se je vrnil in ustrelil z brzostrelko proti tlom. Ostale priče so potrdile, da sta padla dva rafala, ki sta bila usmerjena proti tlom, žrtve so iz tega razloga ubile krogle, ki so se odbile. Po Juriševičevem pričanju, je agent že v prejšnji gostilni grozil gostom in meril z brzostrelko proti njim.

Nato je govoril za zasebnega udeleženca odv. Čok. Javni tožilec Questi je poudaril, da ni mogoče izvesti na tej razpravi ničesar v obrambo obtoženca. Pijanost in delna šlaboumnost obtoženca morda lahko zmanjšata krivdo, toda je treba tudi, da je bil obtoženec ne moreta je izključiti. Pripomniti varuh javnega reda in nezvzan.

Sledil je govor odv. Bologna, ki je poudarjal popolno slaboumnost obtoženca, o katerem je omenil tudi žalostna mlada leta in njegovo trpljenje, ter nato govoril o izzivalnem vzdušju, v katerem se je znašel Biloslavo usodnega večera.

sodišče postalo kraj, kjer vsak stresa osebne mržnje. Zahteval je oprostitev obtožneca zaradi pomanjkanja dokazov, ker razen strankinega prepričanja, niso Bonifaciju dokazali ničesar in ker je bilo videti duhovnikovo pričevanje tako, da mu ni verjeti.

Policijska agenta PRED ZAVEZNIŠKIM SODIŠČEM

V četrtek je bila razprava proti dvema agentoma civilne policije: Agostinu Belgiovanniju in Egidiju Pettenerju. Obtožena sta bila, da sta 28. septembra v Trstu s samokresom grozila iz koristoljubja Giovanniju Piombu, da bi jima izročil 40 zavitkov ameriških cigaret. Po zaslišanju prič in obrambe, je predsednik major F.C.S. Bayliss preložil izrek sodbe, da bi prej preučil italijanski zakonik, po katerem vodijo razpravo.

Po izjavah obtožilnih prič, sta oba obtoženca 28. septembra prišla k prodajalcu cigaret Giovanniju Piombu. Izdajala sta se za trgovca in sta mu dejala, naj jima proda 40 zavitkov ameriških cigaret. Piombo ju je peljal v svoje stanovanje, kjer sta izjavila, da sta policijska agenta. Pettener pa je s samokresom v roki grozil.

Obtoženca sta se zagovarjala, da sta hotela napraviti samo svojo dolžnost. Piombo so jima označili kot črnoborzijanca ter sta mu zato hotela zapleniti cigarete. Kesneje pa sta se ga zaradi njegovih prošenj usmilila in ga nista prijavila. Tako nista mogla izročiti cigaret svojemu poveljstvu iz strahu, da ju ne bi zadela disciplinska kazen ter sta obdržala cigarete zase. Oba obtoženca sta zanikala, da bi grozila s samokrasom.

Aretacija dveh oseb ZARADI LEPLJENJA LETAKOV

Dva agenta civilne policije sta presenetila na oglu ulice Roma in Mazzini, Romo Berarducclievo iz ulice Sporcavilla št. 3 ter Angela Sponza, stanujočega v ulici Bastione št. 3. Oba sta hotela lepiti na zid izvode lista «Va fuori ch'è l'ora». Pri ženski so našli 2 izvoda omenjenega časopisa in posodo, kjer je bilo približno pol kg lepila. Policija je oba aretirala zaradi nadaljnjega zaslišanja.

EKSPLOZIJA ROČNE BOMBE PRI TRŽIČU

Policija je včeraj sporočila, da je eksplodirala ročna bomba snoči ob 23.30 uri v stanovanju člana SIAU v bližini Tržiča. Imena lastnika hiše niso javili. Nihče ni bil ranjen; eksplozija je zdrobila šipe na oknih.

NAJDBA ROČNE BOMBE

Agenti civilne policije so našli ročno bombo vrste «Šipe» v nekem grmu pri vili «Giulia» v ulici Montebello št. 26. Bombo so odstranili čistilci min.

ARETACIJA ZARADI POSESTI NABOJEV

Včeraj so aretirali in naznanili vojaškemu sodišču 22 letnega Maria Petronia, stanujočega v ulici Biasoletto št. 53, ker so ga našli v bližini skladišča streliva, kjer je delal, v posesti vrečke, v kateri je bilo 200 nabojev kalibra 30 za karabinko.

EKSPLOZIJA NA CAMPO MARZIO

Popoldne ob 16.30 uri je v skladišču lokomotiv na Campo Marzio nastala eksplozija, in sicer zaradi vžiga proizvajanega plina ob oksidacijskem ognju pri prazni železniški cisterni. Pri eksploziji je bila delno porušena streha garaže, v kateri je bila cisterna.

JULIJSKA KRAJINA

SPREJEMI V POLICIJSKI ZBOR JULIJSKE KRAJINE

Trst, 16. novembra

V ponedeljek 18. t. m. bodo začeli s sprejemanjem v zbor policije Julijske krajine; tisti, ki bodo sprejeti, bodo imeli 1.740 lir plače in 9.162 lir doklad, skupno torej 10.902 lri.

Interesenti se lahko predstavijo v pravosodni palači, Foro Ulpiano št. 1, soba št. 98 A, in sicer od 9. do 12.30 ter od 14.30 do 17.30 ure.

Za sprejem v policijski zbor je potrebno naslednje: prosilec mora imeti dokončanih 19 let in ne sme biti starejši od 35 let; visok mora biti nad 1.65 m; dokazati mora stalno domovališče na področju «A» Julijske krajine pred letom 1939, ali pa mora biti rojen na področju «A»; biti mora moralno in kazensko neoporečen; imeti mora spričevalo tretjega razreda nadaljevalne šole ali njej podobne.

Ob sprejemu bodo morali kandidati predložiti naslednje dokumente: dve novejši fotografiji; tisti, ki niso rojeni na področju «A» domovnico, iz katere je razvidno domovališče prosilca v kakšni občini na področju «A» pred letom 1939; družinski položaj in spričevalo o šolah.

Vse predložene dokumente v nobenem primeru ne bodo vrnili.

Pojasnilo K PODRAŽITVI ČASOPISOV

Trst, 16. novembra

Poveljnik AISa je včeraj v svojem pojasnilu naglasil, da so krožila v zvezi s podražitvijo dnevnikov na 5 lir napačna poročila in glasovi; izjavil je, da so podražitev cene dnevnikov na področju «A» Julijske krajine s 4 na 5 lir odobrili na zahtevo krajevnih dnevnikov in po preučitvi s strani odbora za nadzorstvo nad cenami.

Na željo drugih dnevnikov, bodo prodajali po 5 lir tudi oba dnevnika AIS, to je «Glas zaveznikov» in «Giornale Alleato».

Izredno porotno sodišče Bonifacio oproščen

Včeraj so z oprostitvijo zaključili razpravo proti Germanu Bonifaciju, sindikalnemu delegatu italijanskih delavcev v nemških koncentracijskih taboriščih, ki je bil obtožen sodelovanja s sovražnikom.

Obtoženec, ki je bil prej odsoten, se je včeraj zjutraj predstavil sodnikom. Obtožen je bil, da je kot poveljnik koncentracijskih taborišč v Fallensteinu in Walhenslandu sodeloval z Nemci in silil po 8. septembru delavce, da so se vpisali med republikanske fašiste, jih z grožnjami prisilil k obiskovanju tečajev vojaške vzgoje, povzročil pri Nemcih nečloveške kazni delavcev in ovadil Gestapu duhovnika Antonija di Done.

Di Done je danes v več kot enournem pričanju obremenjeval obtoženca. Ta je priznal svoje fašistično prepričanje, toda zanikal je vsako obtožbo in celo izjavil, da je po vseh svoji močeh pomagal po 8. septembru delavcem, ki so bili v koncentracijskih taboriščih. Po pričanju Di Doneja, je predsednik dr. Roatti bral pričanje odv. Paternića. Ta je bil poročnik karabinjerjev in je 1. februarja 1945 prišel v taborišče, ki mu je poveljeval Bonifacio. Ob prihodu ameriških sil so mu poverili preiskavo o delovanju obtoženca in v svoji izjavi pravi, da ni našel nič obremenilnega za Bonifacia.

Po zaslišanju razbremenilnih prič je govoril javni tožilec odv. Okretič. Predočil je, da se zdi, da je porotno

GORICA

Seja občinskega sveta

Dne 13. t. m. je imel goriski občinski svet svojo petdeseto sejo. Na njej so ponovno pretresali program za zgraditev ljudskih in uradniških hiš. Ob tej priliki je treba omeniti, da bodo poleg 12 hišic z dvema stanovanjema, ki bodo zgrajene v različnih delih mesta s strani občine, zgrajene tudi ljudske hišice s strani «Avtonomnega zavoda». Upajo, da bodo hišice zgrajene v pomladi 1947 leta.

Občinski svet je nadalje obravnaval vprašanje del ter zvišanje pristojbine za dovoljenja za klanje svinj na domovih.

Varčujte z vodo

S vedno je videti, da prebivalstvo pušča odprte pipe pri javnih vodnjakih. S tem povzroča škodo, ki je tem hujša v tej dobi nezadostne oskrbe s pitno vodo.

Preden bodo odločili, da zaprejo vse pipe, kjer jih ljudstvo pušča odprte, poziva mestno županstvo vse prebivalstvo, naj z večjim čutom soodgovornosti sodeluje z upravo pri pobijanju takih zlorab.

PREHRANA

NAKAZNICE ZA MLEKO

Prehranjevalni urad sporoča, da razdeljujejo nakaznice za mleko (veljavne za dobo od novembra 1946 do februarja 1947) za otroke v starosti od 4 do 8 let.

Razdeljevanje je v prostorih Prehranjevalnega urada v ulici Crispi št. 3-I.

IMENOVANJE ZASTOPNIKA V ZVEZNO DELAVSKO ZBORNICO

Z ukazom guvernerja goriškega področja podpolkovnika Freda O. Mavisa, je bil imenovan Josip Vodičar za člana-zastopnika v Zvezno delavsko zbornico v Gorici; nadomestil bo dr. Rolanda Ciana, ki je odstopil.

IMENOVANJE OBČINSKE TAJNICE

Z ukazom guvernerja goriškega področja, podpolkovnika Freda O. Mavisa, je bila imenovana za tajnico občine Volčje Gluseppina Zotteri.

Obsodba treh Siciljancev ZARADI KRŠITVE UKAZA ŠT. 29

Naglo sodišče Zaveznške vojaške uprave (predsednik stotnik G. Gartside, javni tožilec gospa Jane Brannon) je včeraj obsodilo Francesca Sferazza, Alfonsa Palazzotta in Maria Massima, vse iz Sicilije, vsakega na 15 dni zapora, ker so prvega tega meseca prekoračili razmejitveno črto brez veljavnega dovoljenja in s tem prekršili ukaz Zaveznške vojaške uprave št. 29. Področje bodo morali sapustiti 48 ur po izpustitvi iz zapora.

Čitajte „Glas zaveznikov"

Opozorilo lastnikom psov

Kar so te dni v Gorici opazili primer pasje stekline, je občinski predsednik, na podlagi določenih členov živinozdravniškega pravilnika z dne 10. maja 1914 št. 533, izdal naslednjo odredbo:

1) po vseh ulicah in občinstvu dostopnih krajih morajo vsi psi, tudi če so na vrvici, nositi trden nagobčnik, tako da ne morejo gristi;

2) pse, ki bodo našli brez predpisanega nagobčnika, bodo ulovili in pobili. Samo pse redkih pasem ali izredno koristne in potrebne bode smeli pustiti živa, a jih bodo morali zapreti v občinsko pasjico za dobo pregleda 6 mesecev in na stroške lastnikov. Če bo pregled, po preteku omenjene dobe, potekel ugodno, bodo pse smeli spustiti;

3) prepovedano je voziti pse v javne prostore (kavarne, bare, gostilne, avtobuse, itd.); lastnike obratov, ki ne bodo upoštevali teh predpisov, bodo naznanili sodniji;

4) odredba stopi takoj v veljavo.

RADIO TRST I

263,2 m - 1140 kc

SLOVENSKI SPORED

Sobota, 16. novembra

18.45 kulturne zanimivosti; 19 slušna igra: Oscar Wilde; «Vdani prijatelj»; 19.45 koncert sopranistke Karle Slehanove; 20 napoved časa, vesti; 23.15 zadnje vesti.

Nedelja 17. novembra

8 vesti, koledar; 8.20 glasbeni program; 8.30 pestra jutranja glasba 9 kmetijska ura: Skrb za pesno seme; 9.30 zaključek; 12.30 zbor «Srečka Kosovela»; 12.45 napoved časa, vesti; 14.30 glasba po željah; 15 otroška ura: Krojaček-junaček; 19 Češkoslovaške pesmi; 19.15 vesela ura, folklorna oddaja; 19.45 plesna glasba; 20 napoved časa, vesti; 23.15 zadnje vesti.

Ponedeljek 18. novembra

8 vesti, koledar; 8.20 lahka glasba; 11.30 nekaj slovenskega humorja; 11.45 reproducirana glasba; 12.15 tedenski politični pregled; 12.30 plesna glasba; 12.45 napoved časa, vesti v slovenščini.

ITALIJANSKI SPORED

Sobota, 16. novembra

17 koncertna glasba; 17.45 teden v svetu; 18 orkester pod vodstvom dirigenta Maghinija; 18.30 lahka glasba; 20.15 vesti; 20.35 orkester Cetra; 21.15 komedija v treh dejanjih; 23 zadnje ital. vesti; 23.15 zadnje slov. vesti; 23.30 nočno zabavišče; 24 zaključek.

Glavni urednik: PRIMOŽ B. BRDNIK
Izdaja A. I. S.

Ortopedik
NICOLA BECCHI
TORINO - VIA REGGIO 8
Specialist za odstranitev
KILE
brez operacije
osebno znan v naši pokrajini, sporoča, da bo v:
TRŽIČU: v sredo 20. novembra v hotelu Friuli;
TRSTU: v četrtek 21. novembra v hotelu Pošta;
GORICI: v petek 22. novembra v hotelu Union.

LOUIS WILTON 60.

Kilometrski kamen št. 27

Nato so se obrnili na levo, dokler niso prišli do gozdnega roba, kjer se je med živo mejo vila steza.

Hitrih korakov jim je prišel naproti narednik Bell in s palcem kazal nazaj, od kodeč je prišel.

— Dobili smo ga, sir — je dejal. — Prišel je tu gori deset minut po vašem streljanju. Proti tistile skupini dreves se je namenil — je pokazal Bell — kjer je pustil avtomobil. Uspelo mu je, da je že sedel notri in vžigal motor, ko smo ga zasledili in potegnili ven. Resna stvar je bila, povem vam. Owen mu je izbil tri zobe in končno... končno smo ga le postavili na hladno.

Perkins je stal z izbuljenimi očmi in odprtimi ustmi in pričakoval od Duncana pojasnila. Nenadoma pa je, kot da bi se pravkar zbudil, stekel naprej, da vidi, kdo je novi aretiranec.

Gospod Guy Fielder, ki je ležal zvezan na tleh kot salama, ni dajal nikakega znaka življenja. Slišalo se je samo globoko dihanje in bledo ustnice so se mu od časa do časa zatresle.

— Torej vendar — je dejal Duncan in se obrnil k višjemu nadzorniku — to je možak črnega kilometrskega kamna in glavni izmed ponarejevalcev dolarjev, ki ga že toliko časa iščemo. — Pred nekaj urami so v Parizu vsem ostalim članom te tolpe nataknili na roke lisice, toda to vas ne zanima, ta pa spada pod vaš delokrog, kakor sem vam že povedal.

— Marwel je pri svojem delu srečal Fielderja. Ne vem, če je Marwel umrl zaradi kakšne nesreče pri poskusih, ali pa bil umorjen; gotovo pa je brez dvoma, da je njegova smrt drugemu zelo koristila. «Novi» Marwel je bil tako edini lastnik naprav, katere bi kljub temu, da se mogoče na vse ravnanje ne bi dosti razumel, mogel v nekem določenem trenotku uniciti. Prva in mogoče slučajnostna nesreča v bližini črnega kilometrskega kamna mu je pokazala tudi pot praktične izrabe. «Najprej mu je njegov nagon dal zamisel, da bi naredil z Marwelovim truplom tako, da ga ne bi bilo več mogoče spoznati; nato pa je, izven vsakega dvoma, izpopolnil načrt tako, da se je poslužil iznajdbe v zvezi s trgovino z dolarji. Preveč pameten je bil, da bi spravil v Angliji ponarejene dolarje v direktni obtok in zato se je poslužil mreže, v katero je povil nesrečne lovce za valutami. Medtem ko so se ti pogajali na igrišču za golf z Gwynnejem, ki po svoji strani ni vedel nicesar, kaj je oni nameravali, je vstopil Fielder v garažo in si dal opravka pri svojem avtomobilu. To podjetje ni predstavljalo nikake nevarnosti, ker se je dalo v garažo priti z zadnje strani povsem neopaženo, v primeru pa, da bi kdor koli vendarle vstopil, je imel Fielder vedno možnost, da se pokaže zaposlenega pri svojem avtomobilu.

«Tako so se nesreče vrstile, dokler ni poslal avtomobilski klub svojega agenta v bližino črnega kilometrskega kamna. Z izginotjem Dana Kaya se je za Fielderja pričela vrsta nezgod: mož, ki je vedel za Jamesa Marwela je predstavljal težko nevarnost ne samo zanj, ampak tudi za njegovo tajnico, ki je skušala odkriti tajnosti svojega predstojnika, kar se ji je bilo mogoče že posrečilo. Zato je sem poslala Barresa. Podvizal pa se je tudi Fielder in se skoraj istočasno iznebil tako Kaya kot Barresa.

«Ta stari lopov je izvedel skoraj neverjetne stvari v zadnjih dneh: medtem ko je trdil, da nikoli ne prekorači hitrosti 20 milj na uro, je vedno drvel kot norec. Ne vem če poznam bolj divjaškega vozača kot je on: ko ste vi mislili, da vozi proti Londonu, se je on že vračal in se potikal v bližini hiše za golf. Preteklo noč je šel najprej v Alderscourt, kjer je nameraval zaključiti neko kupčijo. Malo je manjkalo, pa bi jo izkupil; ker pa je na svetu božja previdnost, je izstrelek zgrešil cilj in zadel v ramo Gwinneja.

«Fielder je dovršen lopov, toda ni mogoče reči, da bi bil inteligenten v pravem pomenu besede, kar sem mogel opaziti takrat, ko se je na tako strašen način oprostil Dana Kaya in ko mi je uspelo izslediti začetek nitke, ki me je dovedla do odkritja skrivnosti črnega kilometrskega kamna. Tako je bilo tudi sinoči, ko je simuliral, da je postal žrtev avtomobilske nesreče in reči moram, da sem nekaj sličnega od cenjenega gospoda pričakoval.

— Povsem tako — je potrdil Perkins, ko se je zavedel, da je na vrhuncu položaja. Sarkastično je pogledal na tleh ležečega moža: — ali vam nisem dejal, da ne smete letati previsoko, gospod Fielder? In vendar vas bodo v nekaj tednih vkljub vsemu drugi potegnili malo od tal.

Fielder se je hotel dvigniti, toda močne roke so ga potlačile nazaj.

V tem trenotku se je Perkins domislil neke druge važne podrobnosti in je stopil z Duncanom nekoliko vstran.

— Kaj pa naj naredimo s temle tam? — je negotovo vprašal in pokazal na skupino policijskih agentov, ki je obdajala Williama.

Mladenič je izbruhnil v smeh.

— Lahko ga izpustite, ker ne predstavlja za vas nobene nevarnosti več: Zaklical je «Gospod Williams!»

Policisti so pričeli suvati ujetnika pred seboj, vendar so se na Duncanov migljaj ustavili in pustili, da je sam prišel bliže.

— Žal mi je, da vas je zadelo toliko nevšečnosti — je vljudno dejal Duncan — toda bili ste v precej zapleteni in nevarni igri. Srečni ste lahko, da ste se tako dobro izvlekli. Gospod Perkins, dovolite, da vam predstavim vašega kolego: gospod William Sayer, zasebni uradnik družbe «American Automobile Association».

Po «topniškem ognju» sem si dovolil napraviti v sobi gospoda Williama majhno preiskavo. Ameriška družba je bila zavarovalnica angleške družbe in so jo nesreče pri črnem kilometrskem kamnu stale že lepo vsotico. Gospod William, ki je imel nalogo izvršiti preiskavo, bo zelo vesel, ko bo spravil v žep lepo nagrado našega kluba.

Višji nadzornik je znova začutil, da nima glave na pravem mestu, kar pa mu ni preprečilo, da ne bi sam osebno snel Williamu z rok lisic.

William je bil videti tako utrujen, da ni spregovoril niti besedice; prevevala ga je ena sama želja: oddaljiti se od tu čim prej. Toda Alf Duncan ga je zadržal in nato poklical zdravnika.

— Pozanimajte se nekoliko za tega gospoda — mu je dejal. Mislim, da ga je pes v Alderscourtu precej dobro ugriznil.

(Nadaljevanje prihodnjič)